

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/236/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311205387
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2311205387.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom v B., B. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Rudolfom Blazsekom, advokátom so sídlom v Šali, Hlavná 14, proti žalovanému: VV VEKA s.r.o., IČO: 36 236 373, so sídlom v Seredi, Krásna ulica 1281/1, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 6.850 eur s príslušenstvom, vo veci náhrady trov konania, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 23C/81/2011-283 zo dňa 15. januára 2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výrokov I. a II. z r u š u j e a v e c mu v zrušenej časti v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením súd prvého stupňa výrokom I. uložil žalobcovi povinnosť do troch dní zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 913 eur, výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť do troch dní zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Galanta náhradu trov štátu v sume 281,51 eura, výrokom III. uložil žalovanému povinnosť do troch dní zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Galanta náhradu trov štátu v sume 26,83 eura, výrokom IV. opravil výrok rozsudku súdu prvého stupňa č. k. 23C/81/2011 - 271 zo dňa 10.10.2014 tak, že 8 % ročný úrok z omeškania počítaný zo sumy 596 eur má byť priznaný namiesto nesprávne uvedeného dátumuod 29.11.2011.... správneod 30.11.2011.... do zaplatenia; v ostatnom ostáva výrok rozsudku nezmenený. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou vo veci samej sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody na zdraví v sume 6.850 eur s 8 % ročným úrokom z omeškania od 29.11.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Rozsudkom č. k. 23C/81/2011 - 271 zo dňa 10.10.2014 súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia zaplatiť žalobcovi sumu 596 eur s 8 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 596 eur od 30.11.2011 do zaplatenia. Vo zvyšku, t. j. v časti 6.254 eur súd návrh zamietol. Rozhodnutie o trovách konania a trovách štátu si súd prvého stupňa vyhradil na samostatné rozhodnutie v zmysle § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (v ďalšom texte „O.s.p.“) do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2014. Percentuálny úspech žalobcu v konaní je 8,7 %, percentuálny úspech žalovaného je 91,3 %. Žalovanému vznikli v konaní trovy vo výške 1.000 eur, ktoré vynaložil ako preddavky na trovy znaleckého dokazovania, z ktorej sumy boli vyplatené odmeny súdnym znalcom pribratým v konaní, a to 500 eur + 42,72 eura MUDr. Chomčovi a 457,28 eura MUDr. Strakovi. Vzhľadom na 91,3 % úspech žalovaného, mu patrí náhrada trov konania voči žalobcovi vo výške 913 eur. Trovy štátu predstavujú v plnej výške 308,34 eura, z čoho 269,28 eura + 36,96 eura činia odmeny vyplatené zo štátnych prostriedkov znalcom MUDr. Chomčovi a 2,10 eura bolo priznaných ako svedočné svedkovi MUDr. K.. Náhrada trov štátu bola pomerne rozdelená medzi účastníkov konania podľa ich úspechu, teda 8,7 % úspech žalobcu znamená povinnosť žalobcu nahradiť štátu 281,51 eura a 91,3 % úspech žalovaného predstavuje jeho povinnosť nahradiť Slovenskej republike 26,83 eura. V písomnom vyhotovení rozsudku došlo k písárskej chybe, keď súd prvého stupňa nesprávne

uviedol dátum, od ktorého priznal žalobcovi úrok z omeškania, preto túto nesprávnosť opravil tak ako je to uvedené vo IV. časti výroku uznesenia. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 137, § 142 ods. 2, § 148 ods. 1, § 151 ods. 3 a § 164 O.s.p..

Uvedené uznesenie v časti výrokov I. a II. napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalobca. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutých častiach zmenil tak, že neprizná žalovanému ani štátu náhradu trov konania. Poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ustanovenie § 142 ods. 2, resp. § 150 O.s.p.. v predmetnom konaní si uplatnil nárok na základe bodového ohodnotenia vypracovaného ošetrojúcim lekárom. Petit žalobného návrhu bol tak vyjadrením násobku hodnoty bodu náhrady za bolesť a sťaženia spoločenského uplatnenia. So žalovaným sa súdil viac ako tri roky, pričom v priebehu celého konania svoj nárok menil len po tom, čo mu bol zo strany súdu - na jeho výslovnú požiadavku - ustanovený právny zástupca. Nikdy v priebehu konania nekonal obštruktívne, v súlade s ustanovením § 150 všetky návrhy na dokazovanie uviedol pri prvom úkone, čiže nezapríčinil rozsah a dĺžku tohto konania. Zároveň uviedol, že je invalidným dôchodcom, ktorý vzhľadom na svoje majetkové pomery má predpoklad na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Vzhľadom na to navrhol, aby bol oslobodený od povinnosti platiť trovy štátu, ako aj súdne poplatky. Prípadná právoplatnosť napadnutého uznesenia by bola pre žalobcu neprimerane zaťažujúca, v konečnom dôsledku by jeho úspech v konaní (priznaná istina 596 eur s 8% ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplatenia) bola tzv. „pyrrhovým víťazstvom“, kedy výška trov konania je vyššia ako jeho náhrada za evidentné poškodenie zdravia zo strany žalovaného. Práve táto skutočnosť je kľúčovou pre posúdenie uvedených nárokov na náhradu trov konania, a teda odôvodňuje tieto nároky nepriznať vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca má záujem priznanú istinu použiť na rehabilitačné účely. V zmysle judikatúry pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov konania a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva a ich postoje. Z uvedeného je zjavné, že tak osobné ako aj majetkové pomery účastníkov konania sú v značnom nepomere (žalobca invalidný dôchodca). Finančná záťaž trov konania na účastníkov je preto neporovnateľná.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na vecnú správnosť napadnutého uznesenia a navrhol jeho potvrdenie. Uviedol, že žalobca si uplatnil neprimerane vysokú náhradu škody, navrhol v konaní vypočítať dvoch znalcov, čím došlo k navýšeniu trov. Zo znaleckých posudkov navyše vyplynulo, že žalobca neutrpel poškodenie v takom rozsahu, v akom si ho uplatnil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1, 2, 3 O.s.p.) v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť žalovanému a štátu pomernú náhradu trov konania.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že žalobca sa vo veci samej domáhal voči žalovanému zaplatenia 6.850 eur z dôvodu náhrady škody za poškodenie zdravia. Rozsudkom č. k. 23C/81/2011-271 zo dňa 10.10.2014 súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 596 eur s 8 % úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že dňa 30.03.2010 žalobca prechádzal po chodníku v Seredi, na ulici Námestia slobody, kde sa na neho zosunula z výšky asi dvoch metrov už predtým od nosného podkladu uvoľnená časť vonkajšej fasády z budovy, vlastníkom ktorej bol žalovaný. Padajúci stavebný materiál zasiahol žalobcu, ktorý utrpel poškodenia zdravia ohodnotené súdnym znalcom celkovo štyridsiatimi bodmi (v hodnote spolu 596 eur). Vzhľadom na výsledky najmä znaleckého dokazovania vo zvyšnej časti súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol samostatným uznesením a okrem iného uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému a štátu pomernú časť trov konania, pričom pri rozhodovaní vychádzal zo zásady úspechu vo veci.

Vo všeobecnosti náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok), v zmysle ktorej je kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania miera úspechu vo veci a ktorá sa zisťuje tak u žalobcu ako aj u žalovaného. Účastník, ktorý mal plný úspech vo veci, má

nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov, ktoré potreboval na uplatňovanie práva. Žalobca mal plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej. Žalovaný má plný úspech vo veci, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá.

V preskúmvanej veci odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní mal žalobca procesný úspech vo výške 8,7 % (vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku) a žalovaný vo výške 91,3 %. Súd je však vždy pri rozhodovaní o náhrade trov konania povinný skúmať, či vo veci nie sú dané dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., ktoré je výnimkou zo zásady úspechu v konaní a prelamuje aplikáciu ustanovenia § 142 O.s.p..

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre účastníkov konania. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 5/2006). Ak súd neskúma uvedené okolnosti, odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom. V preskúmvanej veci bolo povinnosťou súdu prvého stupňa skúmať prípadnú dôvodnosť aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p..

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

S ohľadom na uvedené teda možno uzavrieť, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o trovách konania založil na nedostatočnom vyhodnotení okolností odôvodňujúcich aplikáciu príslušných zákonných ustanovení. Právne závery súdu prvého stupňa preto možno hodnotiť aj ako predčasné. Rozhodnutie odvolacím súdom by však za tohto stavu veci nahrádzalo prvostupňové rozhodnutie, čím by bola porušená zásada dvojinstančnosti súdneho konania, pritom posúdenie podstaty veci v rámci dvojinstančného súdneho konania je súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Odvolací súd navyše poukazuje na návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov, obsiahnutý v odvolaní, o tomto návrhu je potrebné rozhodnúť.

S poukazom na uvedené okolnosti dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa preto zrušil s použitím ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní sa súd prvého stupňa predovšetkým vysporiada s tým, či na strane žalobcu sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré prichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.. Prihliadne pritom aj na predpoklady zahrnuté v druhej vete citovaného zákonného ustanovenia. Odvolací súd dodáva, že aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter. Nie je možné nepriznať úspešnému účastníkovi (žalovanému) náhradu trov konania len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dosah rozhodovania o určitom druhu nároku. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery všetkých účastníkov konania, teda nielen žalobcu (ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania), ale aj žalovaného (ktorého majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá). Je potrebné prihliadnuť aj na okolnosti, ktoré viedli žalobcu k uplatneniu práva na súde, a jeho postoj v konaní. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa riadne, zrozumiteľne odôvodní. Odvolací súd navyše poukazuje na návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov, obsiahnutý v odvolaní. Vzhľadom k tomu, že odvolací

súd vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie je potrebné, aby o uvedenom návrhu rozhodol súd prvého stupňa.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.